

Ilmub üks kord kuus alates 1993. aastast

ISSN 1406-0698

Tänases numbris :

→	EESTI UUDISED	1
	PRAQIII uudised	2
→	Standardikomisjonis	3
→	DS ettepanekud	4
→	Mahepõllumajandusseaduse täienduseks	6
→	Lisa- ja saasteainete komitee istungist	6
→	Toodete nõuetekohasuse tõendamine	7
→	Toodete kohustuslik sertifitseerimine	8
→	1. akrediteeritud inspeksioonorgan	10
→	Kvaliteediühingu aastakoosolek	11
→	CEN ja ISO UUDISED	12
→	Koosoleku kuldreeglid	14
→	Aprillis saadud	
	ISO, CEN standardid	15
→	UUS: EN kavandid arvamusküsitluseks	25
→	Eesti standardite kavandid	28
→	Müügile saanud Eesti standardid	29
→	EVS ja Tervisekaitseinspeksiooni register	30
→	Tasuta EVS reklaamlehed	32

EESTI UUDISED

- 26-27. märtsil toimunud Euroopa Elekterside Standardite Instituudi ETSI Peaassambleel võeti Riigi Elekterside Inspeksioon ETSI täisliikmeks administratsioonide kategoorias rahvusliku standardiorganisatsioonina. Nüüd on Eesti esindatud kõigis Euroopa standardiorganisatsioonides.
- 30. märts-2. aprill külastasid Taani Standardiorganisatsiooni DS EVS peadirektor hr Arno Univer, EVS pearaamatupidaja pr Krista Kaarlöp, PRAQIII assistent prl Kristiina Kikkas ja Majandusministeeriumi eelarve osakonna juhataja pr Öie Raid, kes tutvusid standardimiskorralduse ja selle finantseerimisega DS-is.
- 25. märtsil esines EMI lühikoolituskeskuse loengute sarja “Juht ja õigus” raames kvaliteedialasel kontaktfoorumil “Ettevõtete sertifitseerimine ISO standardite järgi” ja 31. märtsil ettekandega “Standarditest ja Standardiametist” EVS standardiosakonna juhataja pr Endla Sandberg.
- Ehitusmessi raames toimus 3. aprillil seminar “Ehituse ja ehitusmaterjalide kvaliteedipoliitika”. Standarditest ehituses rääkis ka EVS standardiosakonna juhataja pr Endla Sandberg.
Sel puhul andis EVS välja reklaamlehe “Uusi standardeid ehitajatele”. Nii seda kui ka teisi reklaamlehti on võimalik Standardiametist tasuta saada. Vt lk 32.
- 8. aprillil toimus Merehariduskeskuses Kalandusliidu teabepäev, kus ettekandega standardimisest Euroopas ja Eestis esines EVS standardiosakonna juhataja Endla Sandberg. Oma ettekandes märkis E.Sandberg, et kahjuks Eestis ei ole veel selget poliitikat, mida standardida toiduainete valdkonnas rahvuslikul tasandil. Kas tuleks lähtuda sellest, et Lääne-Euroopas tavaliselt standardiseeritakse ainult katse- ja määramismeetodeid, nõuded kalatoodetele on aga reeglina sätestatud seaduses, või peaks siiski mingi üleminekuperioodi vältel andma välja üldnõudeid esitavaid Eesti standardeid. Eraldi käsitlemist vajavad praegu kalatoodetele kehtivad Eesti standardid.
- 8. aprillil toimus Eesti Elektrotehnikakomitee EEK aastakoosolek. Avasõna ütles EEK juhatuse esimees hr Arvi Hamburg. Tööstustoodete vaba liikumise ja ohutuslaste õigusaktide teemal rääkis Majandusministeeriumi Tööstuspoliitika osakonna tehnorenduse talituse juhataja hr Heti Elbing. Kuulati aruannet EEK 1997.a tegevusest ja revisjoniaruannet. Kinnitati EEK 1998.a elarve ja arutati EEK tulevikuperspektiive.
- 8. aprillil korraldas Tartu Standardiseerimis- ja Metroloogiakeskus seminari “Liha ja piimaga Euroopa turule. Üldnõudeid sätestavad normdokumendid. Piima- ja lihatoodete analüüside tegemine”.
Euroopa Liidu siseturul kasutatavatest normdokumentidest (EÜ direktiividest, Euroopa standarditest) andis ülevaate Standardiameti standardiosakonna juhataja Endla Sandberg, piima- ja liha- ning kalatoodete kohta kehtivatest Euroopa

Ühenduse direktiividest, Euroopa ja Eesti standarditest tegi põhjaliku ettekande Riigi Veterinaarlaboratooriumi peaspetsialist Linda Mendel, Tartu SMK peaspetsialist Rein Karniol tutvustas katselaborite tunnustamise ja akrediteerimise nõudeid. Seminarist osa võtnud liha- ja piimaettevõtete tehnoloogidele, laborite juhatajatele jt jaotati infomaterjale seminaril käsitletust ning anti tunnistused osalemise kohta. Taolise seminari korraldamine Tartus loeti väga vajalikuks ja kasulikuks. Seminari õnnestumisele aitas kaasa hea korraldus.

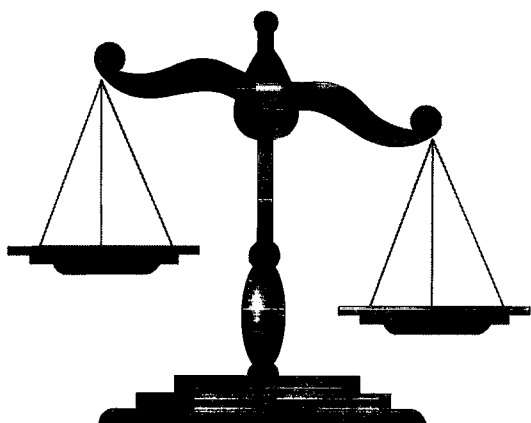
- 13. aprillil külastas EVS-i Inglise Teadus- ja Tehnoloogia Ekspertiisbüroo ekspert hr Alan Titchener tutvumaks kvaliteedi infrastruktuuriga Eestis.

PRAQIII RAAMES

- 16.-17. aprillil toimus Tallinnas, Sakala Keskuses workshop teemal “Rahvusliku kvaliteediprogrammi rajamine”, millest võtsid osa tippjuhid Eesti tööstusest ja valitsusasutustest ja mille viis läbi Phare ekspert hr Alan Titchener.
- 21.-22. aprillil toimusid Brüsselis assessorite kursused, mille korraldajaks oli Euroopa Kvaliteedijuhtimise Fond ning mille tööst võttis osa Eesti rahvusliku kvaliteediauhinna projektijuht ja kvaliteediühingu juhatuse aseesimees hr Tauno-Jussi Onoper.
- 22.-25. aprillil toimus Haagis ISO Tehnilise Komitee 34 2 koosolekut: mikrobioloogia-alasel koosolekul osales Riigi Veterinaarialaboratooriumi direktori asetäitja pr Karin-Tüü Türk, liha- ja lihatoodete-alasel koosolekul osales Riigi Veterinaarlaboratooriumi peaspetsialist pr Linda Mendel
- 23-24. aprillil toimus Douais, Prantsusmaal, WELMEC-i konverents (*Enforcement Conference*), millest võttis osa Standardiameti peadirektori asetäitja hr Viktor Krutob.
- 27-28. aprillil toimus Genfis ISO peasekretariaadi poolt korraldatud CEN-i täis- ja liitunud liikmete Reklaamigrupi koosolek (Promotion Group Meeting), millest võttis osa pr Anne Laimets Standardiametist.
- 28-29. aprillil toimus Helsingis seminar “30th Annual Quality Days”, millest võtab osa AS METROSERT sertifitseerimisosakonna juhataja hr Mart Kollom.
- 28-30. aprillil toimus Sophia Antipolises ETSI seminar, millest võtab osa telekommunikatsiooni standardimise tehnilise komitee sekretär pr Maret Ots.

STANDARDIKOMISJONIS

26 03 98 toimunud Standardikomisjoni koosoleku protokollist

1. Standardite kavandite arutelu

1.1 Rukis. Üldnõuded

1.2 Nisu. Üldnõuded

1.3 Kaer. Üldnõuded

1.4 Oder. Üldnõuded

1.5 Oder. Idanemisenergia määramine

Eesti algupärased standardid rahvusvaheliste ja GOST standardite alusel.

Kavandite esitaja: Riigi Viljasalv

OTSUSTATI: kavandid heaks kiita.

Arutleti, kas on ikkagi vaja iga toiduteravilja liigile omaette Eesti standardit. Standardites ühtlustada nõuete esitamine tabelites, mitte viidata ainult GOSTi järgsetele meetodikatele. Viia sisse komisjoniliikmete tekstiparandused. Edaspidi, võtta standardikomisjonis arutusele toiduaineid käsitlevaid standardite kavandeid ainult toidu standardimise tehnilise komitee kaudu.

1.6 Õunapuu- ja pirnipuuistikud

1.7 Ploomipuu- ja kirsipuuistikud

1.8 Maasikaistikud

1.9 Vaarikaistikud

1.10 Sõstra- ja karusmarjaistikud

1.11 Viljapuude pookealused

Kavandite esitaja: Aiandusliit

Algupäraste standardite koostamine arvestades eurodirektiivide nõudeid.

OTSUSTATI: kavandid heaks kiita.

Hr. Eskla tutvustas Aiandusliidu poolt soovitavaid täiendavaid märkusi kavandites ning informeeris tulevastest istikustandardite kavanditest. Kavandites soovitati lahti kirjutada taimepassi mõiste, täpsustada pakendamise ning mõningaid kvaliteedinõudeid. Istikute standardid soovitati välja anda kogumikuna.

1.12 Tuleohutus. Ohutusmärgid

Kavandi esitaja: Päästeamet.

OTSUSTATI: kavand heaks kiita.

Arutati Rahvusraamatukogu esitatud arvamust kavandi kohta. Lepiti kokku, et nende mitteametistamisele tuleb Päästeametil esitada vastav põhjendus Rahvusraamatukogule, koopia Standardiametile.

2. Standardite koostamisetpanekute arutelu

2.1 Elektromagnetiline ühilduvus

Ettepaneku esitaja: TTÜ Elektroenergeetika Instituut.

IEC 50 (161) ülevõtt Eesti standardiks.

OTSUSTATI: Eesti Elektrotehnikakomitee (M.Tapupere) ettepanekul lükata ettepaneku arutelu edasi.

2.2 Infotehnoloogia – Infoturbe suunised

2.2.1 Infoturbe mõisted ja mudelid

2.2.2 Infoturbe haldus ja plaanimine

2.2.3 Infoturbe halduse meetodid

Ettepanekud esitas: Infotehnoloogia standardimise tehniline komitee

ISO/IEC 13335-1, ISO/IEC 13335-2 ja ISO/IEC 13335-3 ülevõtt Eesti standardiks.

OTSUSTATI: Ettepanekud heaks kiita.

2.3 Metroloogia. Mõisted ja määratlused.

Ettepaneku esitajad: Standardiamet ja TTÜ.

VIM- ja DIN standardite jt rahvusvaheliste dokumentide alusel.

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.

2.4 Olmevee uuringute standardid.

Ettepanekute esitaja: Toidu standardimise tehniline komitee.

ISO 6340:1995, ISO 9308-1:1990, ISO 9308-2:1990, ISO 7899-1:1984,

ISO 7899-2:1984, ISO 6461-1:1986, ISO 6461-2:1986, ISO 8199:1988,

ISO 6222:1988, ISO 7704:1985 ülevõtt Eesti standarditeks.

OTSUSTATI: ettepanekud heaks kiita, kuid arvestades sellega, et ISO 9308-1:1990,

ISO 9308-2:1990, ISO 7899-1:1984, ISO 7899-2:1984 ja ISO 6222:1988 on

ümbervaatomisel, alustada tööd siis, kui uustöötluste kavandid (DIS) on kättesaadaval.

3. Mitmesugust

Lepiti kokku, et järgmisel Standardikomisjonil tulevad arutellu keevitusalaste standardite kavandid (Euroopa sellalaste standardite kasutuselevõtt Eesti standarditena).

Standardiameti Standardikomisjoni protokollist 04/98

1. Standardite kavandite heakskiitmine

- 1.1 EVS-EN 288-1 Metallide keevitusprotseduuride spetsifitseerimine ja atesteerimine. Osa 1: Üldnõuded sulakeevitusele
- 1.2 EVS-EN 288-2 Metallide keevitusprotseduuride spetsifitseerimine ja atesteerimine. Osa 2: Keevitusprotseduuri spetsifitseerimine kaarkeevitusel
- 1.3 EVS-EN 288-3 Metallide keevitusprotseduuride spetsifitseerimine ja atesteerimine. Osa 3: Keevitusprotseduuri katsed teraste kaarkeevitusel
- 1.4 EVS-EN 288-4 Metallide keevitusprotseduuride spetsifitseerimine ja atesteerimine. Osa 4: Keevitusprotseduuri katsed alumiiniumi ja selle sulamite kaarkeevitusel
- 1.5 EVS-EN 288-5 Metallide keevitusprotseduuride spetsifitseerimine ja atesteerimine. Osa 5: Atesteerimine kasutades kaarkeevituseks heakskiidetud keevitusmaterjale
- 1.6 EVS-EN 288-6 Metallide keevitusprotseduuride spetsifitseerimine ja atesteerimine. Osa 6: Atesteerimine eelneva keevituskogemuse alusel
- 1.7 EVS-EN 288-2 Metallide keevitusprotseduuride spetsifitseerimine ja atesteerimine. Osa 7: Atesteerimine kaarkeevituse standardse keevitusprotseduuri alusel
- 1.8 EVS-EN 288-8 Metallide keevitusprotseduuride spetsifitseerimine ja atesteerimine. Osa 8: Atesteerimine tootmiseelse keevituskatse alusel
- 1.9 EVS-EN 287-1 Keevitajate atesteerimine. Sulakeevitus. Osa 1: Terased
- 1.10 EVS-EN 287-2 Keevitajate atesteerimine. Osa 2: Alumiinium ja alumiiniumisulamid.

Kavandite esitaja: Masinatööstuse Liit ja Tehnilise Järelevalve Inspektsioon.

Kavandid heaks kiidetud standardikomisjoni liikmete esitatud arvamusevormi alusel.

DANSK STANDARDI ETTEPANEKUD STANDARDIMISE PAREMAKS KORRALDAMISEKS EESTIS (C.M.Ilving ja F. Sommer)

Kasutada Taani mudelit

Koondada ühte organisatsiooni üld- ja elektrotehnikaalane standardimine, tulevikus kaaluda ka telekommunikatsiooni valdkonna toomist sama organisatsiooni raamidesse;

ÜLESANDED, millele on vaja tähelepanu pöörata:

1 Eesti standardi staatuse omistamine 80 % EN-idele

Protsessi on võimalik kiirendada, kui

- jätta ära avalik arvamusküsitlus, kuna nagunii valmis EN-i ei peaks muutma,
- mitte tõlkida eesti keelde, va juhud, kui seda nõuab seadus. Kui selleks tekib vajadus, tõlkida eesti keelde hiljem,
- mitte uurida, kas standard on kooskõlas Eesti seadusega. Eessõnasse võiks kirjutada, et juhul kui standard läheb vastuollu kehtiva seadusega, on seadus ülimuslik ja et seadusega vastuollu minevast standardist tuleb teatada EVS-ile.
Kui EN on vastuolus Eesti seadusega, tuleb see tühistada ning seda pole võimalik tunnistada Eesti standardiks (sel juhul läheks see 20 % EN-ide hulka, mida ei võta üle),
- mitte välja anda hoolikalt küljendatud ilusaid standardeid, kuigi see võib kahjustada standardiorganisatsiooni mainet. Inglisekeelsed korralikud standardid võiks tellida nt BSI-st.

Ära ei saa jätta andmebaasi pidamist ülevõetavate ja ülevõetud standardite kohta.

Järeldused:

- 1) tuleb investeerida andmebaasi;
- 2) tuleb võtta vastu otsus, kuidas balansseerida riski seadusega vastuollu mineku korral;
- 3) tuleb korraldada ingliskeelsete versioonide saamine trükkimiseks (POD);
- 4) olemasolev struktuur (inimressursid) ei ole piisav eesmärgi saavutamiseks.

2 Rahvuslike tehniliste komiteede sekretärid.

Soovitav oleks, et tehniliste komiteede sekretäridena tegutseksid rahvusliku standardiorganisatsiooni palgalised töötajad, kuna see võimaldab paremat ja kiiremat info- ja kogemuste vahetust. Odavam on maksta töötajale, kelle põhitöö seisneb sekretäritöös, mitte sellele, kes teeb seda muu töö kõrvalt.

3 Keeleoskus

Euroopa standardimises osalemiseks on hädatarvilik inglise keele valdamine. Tuleks korraldada koolitust neile, kes seda vajavad.

4 Koopiavõimalused

Hetkel olukord peaaegu rahuldav, kuid juba lähitulevikus sellest ei piisa.

ÜMBERKORRALDUSTEST

Struktuur

Iseseisva rahvusliku standardiorganisatsiooni struktuuri eeskujuks võiks olla Dansk Standardi struktuur. DS on veendunud, et õige on omada tugevat standardiorganisatsiooni, milles toimub kogu standardite ettevalmistamise protsess, mitte jaotada seda funktsiooni muude organisatsioonide vahel.

Tuleks otsustada, kas tulevikus on kavas tegutseda ka sertifitseerimisorganina. Standardiosakond võiks olla jaotatud sektoriteks, mille juhtspetsialistid tegutsevad tehniliste komiteede sekretäridena.

Finantseerimine

- Organisatsiooni loomiseks ja esialgseks tegevuseks;
- Igapäevaseks tegevuseks.

Riik peaks organisatsioonile üle andma omandi, mitte sundima seda välja ostma ning maksma uue struktuuri loomiseks. Kusjuures 2-5 aastat peaks riik maksma ruumide, mööbli, kontoritehnika, igapäevaseks tööks vajaliku eest ning töötajate palgad; CEN,

CENELEC, ETSI liikmemaksud, publikatsioonide hankimise müügi otstarbel, koolitusmaterjalid (raamatukogu).

Peaks olema ette nähtud üleminekuajaks täielikult riigi finantseerimiselt mitmesugustele finantseerimisallikatele, kusjuures on väga raske ette näha nende allikate omavahelist suhet. Riik peaks oma osa vähendama alles siis, kui ka muud allikad on arvestatavad.

Jooksvate kulude finantseerimise allikad.

- Valitsus (Majandusministeerium) – nt 3-aastane leping põhitegevuste finantseerimiseks;
- Valitsus (Majandusministeerium) - organisatsiooni arenguks ettenähtud projektid;
- Valitsus (ministeerium, amet jne) – üldsusele vajaliku standardi koostamise eest;
- Valitsus (ministeerium, amet) - osamaks standardi koostamiseks, millest ollakse huvitatud;
- Tööstus - osamaks standardi koostamiseks, millest tööstus on huvitatud;
- Publikatsioonide müük;
- Teenuste müük.

Valitsusepoolne finantseerimine, v.a põhitegevusteks, ei pea olema ühtlane, vaid peab lähtuma vajadustest.

Iga projekti puhul on tähtis jälgida, et rahastamine oleks tagatud projekti lõpuleviimiseni.

MAHEPÖLLUMAJANDUSSEADUSE TÄIENDUSEKS

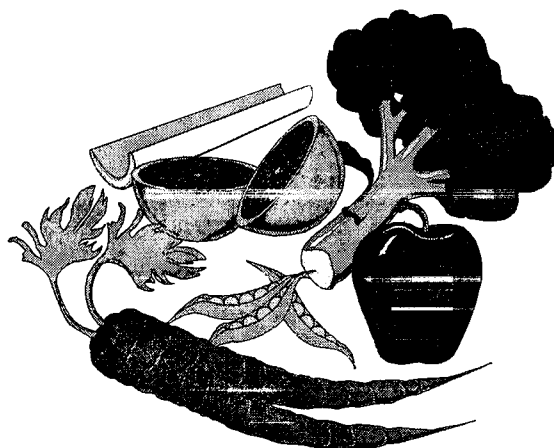
Põllumajandusministri määrusega nr 3 10. veebruarist 1998 on kinnitatud rida Mahepõllumajanduse seaduses sätestatud õigusakte, mis sisaldavad ka toidu käitlemise nõuded (määruse lisa 5), toidu

töötlemisel kasutamiseks lubatud lisaainete loetelu (lisa 6), loomakasvatuses lubatud söödalisandite, konservantide, ravimite ja hooldusvahendite loetelu ning meetodid (lisa 2).

LISA- JA SAASTEAINETE KOMITEE ISTUNGILT

FAO/WHO Toidu Lisa- ja saasteainete Codex'i Komitee 30. istung toimus Hollandis 9-13. märtsini. Istungist võttis osa 304 delegaati, kes esindasid 54 Codex Alimentarius Komisjoni liiget ja 41 rahvusvahelist organisatsiooni. Juba avasõnas rõhutas Hollandi Põllumajandusministeeriumi peadirektor hr Kalden riskianalüüsi printsiipide integreerumise suurt tähtsust Codex'i komiteede tulevases töös ja avaldas tunnustust CCFAC-le (Codex Alimentarius on Food Additives and Contaminants) riski juhtimise ja kommunikatsiooni osatähtsuse hindamisel. Need märksõnad läbistasid

põhijoonena kõiki istungi päevakorras käsitletud teemasid.

Käesoleval ajal töötab CCFAC välja nii toidu lisaainete kui saasteainete jaoks üldstandardid, mis baseerub nn horisontaalsel lähenemisviisil, st nõuded rakenduvad kõigi toidugruppide suhtes, mille täitmine tagab tarbija tervise kaitse. Tervise ja ohutuse aspektid peavad põhinema riski hindamisel. JECFA (Joint FAO/WHO Expert Committee on Food Additives) eksperdid soovivad riskihindamise mudelit, mis on Codex'i poolt ka vastu võetud. FAO/WHO riskianalüüsiprotsessi mudelis eristatakse kolme faktorit:

- riski hindamist (ohtude identifitseerimist ja iseloomustamist)
- riski juhtimist (riski suuruse ja juhtimise võimaluste hindamist, juhtkonna otsuste rakendamist, seiret ja ülevaatus)
- riski kommunikatsiooni (ulatuslikku infovahetust riskihindajate – juhtide, tarbijate jt asjasthuvitatud osapoolte vahel).

Maailma Tervisekaitseorganisatsiooni (WHO) esindaja juhtis oma ettekandes tähelepanu hiljutisele WHO dokumendile Globaalsest keskkonna monitooringu süsteemist (GEMS/Food) pestitsiidijääkide sattumise kohta inimorganismi.

Codex'i sekretariaat käsitles oma ettekandes nii toidu lisaainete kui ka saasteainete maksimaalsete koguste

Lehti Redel

Toidu standardimise Tehnilise komitee sekretär

TOODETE NÕUETEKOHASUSE TÕENDAMINE

1. märtsil 1998 jõustus Toodete nõuetekohasuse tõendamise seadus (vastu võetud 23.10.1997)

Seaduse järgi võib vastavust tõendada tarnija või volitatud tõendamisasutus.

Volitatud asutuse määrab asjaomane minister tema poolt moodustatud komisjoni ettepaneku alusel. Seaduses ei ole kehtestatud nõuet volitatud asutuse kompetentsuse kohta.

ümbervaatomist või heakskiitu Codex'i toodete standardites. Vaadeldi eraldi konkreetseid toidukategooriaid või tooteid, kus vastavalt heale tootmistavale (GMP) ei ole lubatud või on piiratud lisaainete kasutamine.

Arutati kavandiprojekti antioksidantide, säilitusainete, stabilisaatorite, paksendajate ja magusainete kohta. Tehti ettepanek koostada kavandid toiduvärvidele, mahuainetele ja emulgaatoritele. Esitati tööprojektid happesuse regulaatorite, paakumisvastaste ainete, tardainete, lõhna- ja maitsetugevdajate, jahu parendajate, vahustusainete, glaseerainete ja kergitusainete kohta, samuti spetsifikaadid toidu lisaainete puhtuse ja identifitseerimise kohta. Tehti ettepanek paranduste sisseviimiseks Codex'i rahvusvahelisse numbrisüsteemi (INS). Teavitati JECFA poolt kehtestatud uutest ADI (Acceptable Daily Intake) arvudest mõnedele lisaainetele.

Diskuteeriti Codex'i proovivõtujuhiste ja analüüsimeetodite osas toidu lisa- ja saasteainete määramiseks, üldaflatoksiinide (pähklikes), aflatoksiini M (piimas), plii, kadmiumi, arseeni, tina jt saasteainete maksimaalselt lubatud piinormide osas. Tehti ettepanek, et JECFA-l on eelisõigus toidu lisa- ja saasteainete hindamisel.

Euroopa Liidus määrab volitatud organid riik ise ja need antakse teada Brüsselile, kus peetakse vastavat nimekirja. Nende volitatud organite vastavustõendid kehtivad kõigis EL maades.

Vastavustõendamine võib olla vabatahtlik ja kohustuslik.

Üldjuhul on sertifitseerimine vabatahtlik ja selle viivad läbi sertifitseerimisorganid.

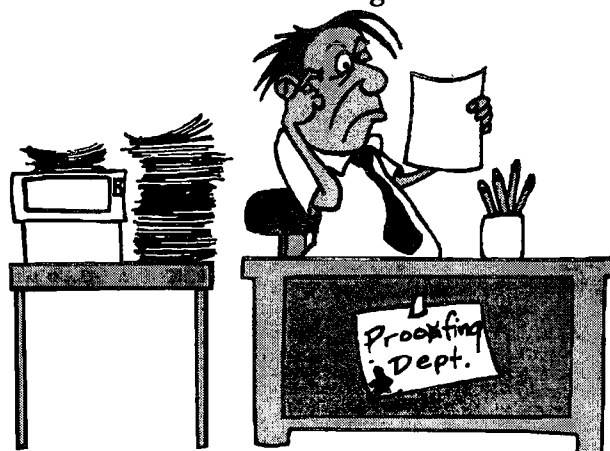

Akrediteerimisega kinnitab erapooletu kolmas osapool selliste organite kompetentsust ja usaldatavust.

Kohustuslik on toodete või teenuste nõuetele vastavuse hindamine kui see on määratud õigusaktiga. Euroopas määratakse kohustuslikule vastavushindamisele kuuluvad tooted direktiividega ning reeglina hinnatakse vastavust Euroopa standardite nõuetele. Standardeid, milles täpsustatakse direktiivides toodud olulisi nõudeid ja mille järgi on kõige kergem tõendada direktiivide nõuete täitmist, nimetatakse harmoneeritud standarditeks. Kui toode või teenus vastab direktiivi nõuetele, tähistatakse see CE märgiga.

Eestis tuleb kohustuslikult tõendada rea toodete ja teenuste vastavust enne nende kasutuselevõttu. Need tooted on

määratletud õigusaktidega - kas seaduse, valitsuse või ministri määrusega.

Järgnevas tabelis on toodud Eestis kohustuslikule vastavushindamisele kuuluvad tooted ja teenused ning seda läbiviivad volitatud organid.

TOODETE KOHUSTUSLIK SERTIFITSEERIMINE EESTIS

(seisuga 01.04.1998)

Toode	Eesti õigusakt	Hinnatavad parameetrid	Vastutav asutus. Volitatud organ
Ehitusmaterjalid ja tooted	Ehitusseadus (RT I 1995, 59; 1996, 36, 738; 49, 953)	Ehitusmaterjalid ja tooted, mida kasutatakse ehitistes peavad omama vastavusmärki	Registreerimine keskuses "EhitusTEST"
	Valitsuse määrus nr 230 13.09.96	Vastavuse tõendamine parameetrite osas: - meh.tugevus, materjali stabiilsus, keskkonnakaitse, ohutus, mürakaitse, energiasääst, isolatsiooni omadused; - tuleohutus; - terviseohutus	Keskkonna ministereerium Volitatud organ Siseministereerium Sotsiaalministereerium
Toiduained	Toiduseadus (RT I 1995, 21, 324 ja täiendused) Valitsuse määrus nr 193	Lisaainete kogused, mis omavad tervistkahjustavat mõju vastavalt määruses toodule	Tervisekaitse-inspeksioon
	09.10.97	Toidu käitlemine	Registr. Tervisekaitseinspeksioonis
Kaup, kontroll piiril	Tolliseadus (RT I 1998, 3, 54)	Sanitaar-, veterinaar- ja fütosanitaarnõuded	Veterinaar- ja Toiduinspeksioon
Pestitsiidid	Valitsuse määrus nr 290 07.08.95	Parameetrid, mis omavad tervistkahjustavat mõju	Tervisekaitse-inspeksioon

Keemilised ja kosmeetilised materjalid	Valitsuse määrused nr 229 20.06.94 ja nr 228 26.11.97	Parameetrid, mis omavad tervistkahjustavat mõju	Registreerimine Tervisekaitseinspeksioonis
Joogivesi	Sotsiaalministri määrus nr 8 15.03.96	Parameetrid standardi EVS 663:1995 järgi	Tervisekaitseinspeksioon Volitatud organid
Ravimid	Sotsiaalministri määrus nr 16 29.04.96 ja nr 13 29.03.96		Raviamet
Tule avastamise ja alarmsüsteemid	Siseministri määrus nr 13 15.10.96	EN ja ISO standardite järgi	Päästeameti Sertifitseerimisbüroo
Tulekustutus-süsteemid			
Ohutusmärgid			
Ehitusmaterjalide tuleohutus	Valitsuse määrus nr 230 13.09.96	ISO ja NT Fire standardite järgi	
Alkoholi ja tubakatoode	Valitsuse määrus nr 40 05.02.93		Volitatud organid
Isikukaitsevahendid	Valitsuse määrus nr 356 16.11.96	EU Direktiivid Standardite EN ja ISO järgi	Tööinspeksioon
Masinate ja seadmete ohutus		EU Direktiivid. Standardid EN ja ISO	
Masinate ja seadmete projekteerimine. Ohutus	Sotsiaalministri määrus nr 38 30.05.94		
Naftasaadused ja kütused	Valitsuse määrus nr 250 15.11.96	Standardite EN ja ISO järgi	Volitatud organid
Maanteesõidukid	Valitsuse määrus nr 99 04.04.96. Transpordi- ja sideministri määrus nr 25 27.05.96; nr 26 27.05.96; nr 27 27.05.96 ja nr 41 26.11.96	EU Direktiivid	Autoregistrikeskus
Õhusõidukid	Lennuameti juhised AIR E 1-3 ja AIR E 1-11	Tüübikinnitus Int. Civil Aviation Convention Nr 8 nõuete järgi	Lennuamet
Teravili ja teraviljatooted	Valitsuse määrus nr 277 26.07.97	Standardite nõuete järgi	Teraviljainspeksioon
Relvad ja laengud	Valitsuse määrus nr 210 06.08.96 ja nr 28 24.01.96		Kohtuekspertüüsi Büroo
Lõhkeained tsiviilotstarbeks	Valitsuse määrus nr 150 12.05.92		Tehnilise Järelevalve amet
Seemned	Põllumajandusministri määrus nr 2 03.02.95; nr 6 03.03.95; nr 28 28.02.94 ja nr 7 03.03.95	EU Direktiivid	Taimetoodanguinspeksioon
Raadiosaate-seadmed	Teede- ja sideministri määrus nr.1 12.01.98	ETSI standardid	Elekterside Inspeksioon

Surveanumad ja gaasiseadmed	Valitsuse määrus nr 254 17.12.90		Tehnilise Järelevalve amet
Töteseadmed			
Liftid ja eskalaator			
Kemikaalide, kütuse ja naftasaaduste konteinerid	Valitsuse määrus nr 175 11.06.92		
Kaevanduse ja geoloogiasaadmed	Maapõueseadus (RT I 86/87, 1488)		
Elektriseadmed	Majandusministri määrus nr 14 09.03.95	EU Direktiivid 73/23/EEC, 89/336/EEC Euroopa standardid EN	Elektrikontrollikeskus
Mööteseadmed	Mööteseadus (RT I 1994, 71, 1224) Valitsuse määrus nr 154 31.03.95	OIML ja IEC dokumentide järgi	Standardiamet
Mänguasjad	Valitsuse määrus nr 224 25.11.97	Ohutusega seotud nõuded	Institutsioonid vastavalt järelevalve õigustele
Väetised	Väetiseseadus (RT I 1997, 248, 1563) Kehtib alates 01.07.98	Kehtestab Põllumajandusminister	Volitatud organid. Registreerib Taimetoodangu Inspeksioon
Meditsiiniseadmed	Ettevalmistamisel	EU Direktiivid. EN ja ISO standardid	

ESIMENE AKREDITEERITUD INSPEKTSIOONORGAN EESTIS

Inspekterimine on Euroopas levinud põhimõtete alusel toote projekteerimise, toote, teenuse, protsessi või seadme hindamine ja nende vastavuse määramine erinõuetele või professionaalse arvamuse põhjal, üldnõuetele.

Antud määratlus on antud standardis EVS-EN 45004.

Inspekterimise olulisteks omapärajoonteks on:

- antakse otsus kõlblikkuse kohta (kasutuskõlblikkus, terviklikkus, ohutuks kasutamiseks vms),
- inspekterimise läbivad kõik eksemplarid,
- igale inspekterimise läbinud eksemplarile vormistatakse vastav tunnistus või märgis,
- inspekterimisorgani poolt ei tehta reeglina järelevalvet järgneval kasutamisel.

Inspekterimisorgan on inspekterimist teostav juriidiline isik. Organ võib olla organisatsioon või osa sellest ning ka inspekterida oma ettevõtte tooteid, teenuseid või protsesse. Inspekterimisorgani näideteks on autode tehnilise ülevaatuse punkt, konteinerite seisukorda hindav firma, metalltoodete mittepurustava kontrolliga tegelev firma jne.

Antud mõistes inspekterimisorgan ei käsitle Eestis levinud inspekterimis- või kontrollorganeid, mis on määratud riigi poolt ja tegutsevad paljudel juhtudel sisuliselt volitatud asutustena.

Standardi EVS-EN 45004 nõuetele vastav ja akrediteeritud inspekterimisorgan võib olla

määratud volitatud organiks vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

Eestis on inspekteerimisorgani kompetentsuse kinnitamisel lähtunud standardi EVS-EN 45004 kõigist nõuetest ja Standardiameti poolt akrediteeriti esimene inspekteerimisorgan Eestis 16.01.1998, milleks oli AS Eesti Viljasalve Teraviljainspektsioon. Akrediteerimisala on teravilja ja teraviljatoodete söögikõlblikkuse inspekteerimine vastavalt ISO, EVS, GOST ja U.S.Standard for Grain esitatud söögikõlblikkuse nõuetele.

Edi Kulderknup
Metroloogia- ja akrediteerimisosakond

Eesti Standardiameti poolt akrediteeritud inspekteerimisorganid Eestis seisuga 01.04.1998

Firma nimetus. Tunn. kuup.	Aadress	Akrediteerimisala üldiseloomustus*
AS Eesti Viljasalve Teraviljainspektsioon 26.01.1998	EE0006 Tallinn Paldiski mnt. 31A	Nisu, rukis, oder, kaer, mais, hernes, aeduba, lääts, soja, päevalill, jahu ja kliid, tangud, jõusöödad, ölikoogid ning srotid - söögikõlblikkuse inspekteerimine

* Akrediteerimisala täpne ulatus on antud akrediteerimistunnistuse lisas

EESTI KVALITEEDIÜHINGU AASTAKOOSOLEK

Eesti Kvaliteediühingu aastakoosolek toimus 19.märtsil.

Kuulati Kvaliteediühingu aseesimehe hr Tauno-Jussi Onoperi ettekannet kvaliteediühingu tegevusest 1997/1998. aastal ja hr Lembit Laiti Revisjonikomisjoni aruannet.

Toimus põhikirja arutelu. Tehti vajalikke parandusi ja koosolek hääletas uue põhikirja vastuvõtmise poolt. Kinnitati 1998. a ühingu eelarve.

Kvaliteediühingul oli koosoleku toimumise seisuga 105 individuaal- ja 26 kollektiivliiget.

Juhatusse kuulusid: esimees – Signe Ratso;

aseesimees – Tauno-Jussi Onoper;

liikmed – Andres Kiitam, Mart Kollom, Toomas Kõmmus, Andres Martma, Tiia Tammaru ja Tiit Hindreus ning täitevsekretär – Ahto Tihkan.

Seoses pr Signe Ratso lahkumisalvega ja põhikirja muutmisega otsustati luua ühingu uus ametikoht – ühingu **president**, kelleks valiti Tööandjate ja Tööstuse Keskliidu esimees hr **Henn Pärn**.

Kaotati ka aseesimeeste positsioonid ning muudeti juhatuse esimees **ühingu tegevjuhiks**, kelleks sai **Tauno-Jussi Onoper**.

Juhatus avaldas tänu tehtud töö eest pr Signe Ratsole ja ühingu kauaaegsetele aktiivsetele liikmetele hr Erich Asumäele ja hr Henno Viilile.